

बैठक संख्या: २१३

मिति: २०७७/०६/१४ गते

समय: विहान ११:०० बजे

निर्णय:

समितिको आजको बैठकमा बझाङ, सप्तरी, बारा, कैलाली, बर्दिया, धनुषा, कञ्चनपुर लगायत मुलुकको विभिन्न स्थानहरूमा बालिका तथा महिलाहरूमाथि भइरहेको बलात्कार, हत्या हिंसा लगायतका घटनाका साथै केन्द्रिय कारागारमा रहेका कैदीबन्दीको मृत्यु भएको घटनाको सम्बन्धमा छलफल हुँदा सम्बन्धित मन्त्रालय एवं निकायहरूलाई देहाय बमोजिमको सुझाव तथा निर्देशन दिने निर्णय भयो:-

१. मुलुकमा पछिल्लो समय बालिका तथा महिलाहरूमाथि भएका क्रूर, अमानवीय एवम् मानवता विरोधी जघन्य अपराध बलात्कारपछि भएका हत्याको घटनाले समग्र बालिका तथा महिलाहरूको सुरक्षामा मनोसामाजिक लगायत बहुआयामिक असर पर्ने र बलात्कारी तथा अपराधीलाई कडा कानुनी सजाय नगर्ने हो भने यस्ता घटना दिनानुदिन वृद्धि हुँदै जाने हुनाले बलात्कारका घटना न्यूनीकरण गर्न मौजुदा कानुनहरूको कुनै पनि प्रकारका वहाना, दवाव र प्रभावमा नपरी कडाइपूर्वक कार्यान्वयन गर्ने, आवश्यकतानुसार कानुनहरूको पुनरावलोकन गर्नुका साथै बालिका तथा महिलाहरूमाथि हुने बलात्कार, हत्या, हिंसाका घटनाहरूको रोकथामको लागि सरकारले सामाजिक जागरण र सचेतनाको लागि वृहत कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने,
२. बलात्कारको घटनामा मेलमिलाप गराउने र त्यसको लागि मध्यस्तकर्ताको भूमिका खेल्ने जो कोहीलाई उक्त घटनाको मतियारको रूपमा कारवाही गर्ने,
३. बझाङ, सप्तरी, बारा, कैलाली, बर्दिया, धनुषा, कञ्चनपुर लगायत मुलुकका विभिन्न स्थानहरूमा भएका बलात्कार, हत्या, हिंसा जस्ता जघन्य अपराधका घटनाहरूलाई गम्भीरतापूर्वक लिई अपराधमा संलग्न जो कोहीलाई तत्काल हदै सम्मको कानुनी सजाय र पीडितहरूलाई न्याय सहितको उचित क्षतिपूर्ति दिने व्यवस्था मिलाउने,
४. कञ्चनपुर जिल्लाकी निर्मला पन्तको बलात्कार गरी हत्या भएको लामो समय वितिसक्दा पनि बलात्कार र हत्यामा संलग्न अपराधीको अहिलेसम्म पहिचान गर्न नसकिएको सन्दर्भमा तत्काल सत्य तथ्यको आधारमा घटनामा संलग्न अपराधीलाई यथाशिघ्र सार्वजनिक गरी हदै सम्मको कारवाही गर्ने,

५. प्रहरी संगठनलाई जिम्मेवार र जबाफदेही बनाउने, घटनामा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा संलग्न हुने, उजुरी नलिने, मध्यस्तकर्ताको भूमिका खेल्ने प्रहरीहरूलाई कारवाहीको दायरामा ल्याउनुका साथै बलात्कार घटनाको अनुसन्धानमा संलग्न अनुसन्धान अधिकृतहरूको पनि अनुसन्धान एवं अनुगमन गर्ने संयन्त्रको निर्माण गरी प्रहरीको सुरक्षा प्रणालीमा सुधार गर्ने,
६. बलात्कार घटनाको तत्काल परिक्षण गर्न सकिने आधुनिक प्रविधिसहितको उपकरणहरू प्रत्येक जिल्लाहरूमा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने,
७. बलात्कार लगायतका घटनामा कतिपय पीडित व्यक्तिहरूलाई समाजमा अभद्र एवम् अमानवीय व्यवहार गरिने हुँदा उनीहरूलाई समाजमा स-सम्मान जीवन यापन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुका साथै सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा सुधार गर्ने,
८. जिल्ला रुपन्देही, सिद्धार्थनगर नगरपालिका स्थायी ठेगाना भई केन्द्रिय कारागारमा रहेका कैदीबन्दी श्री रामखलन जैसवालको मृत्यु भएको घटनाको सम्बन्धमा सत्य, तथ्य विवरणको सार्वजनिक गर्नुका साथै आवश्यकतानुसार छानविन समिति गठन गर्ने ।

